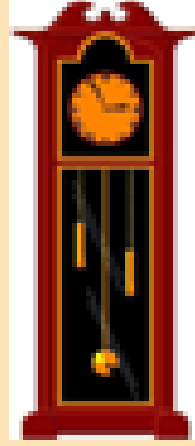

Boqonnaa

8

YEROO

8.1 SA'AATII DUBBISUU

Yeroo safaruuf sa'aatiitti gargaaramna.

Gocha keessa deebii

Sa'aatiin meeqa?

a

b

c

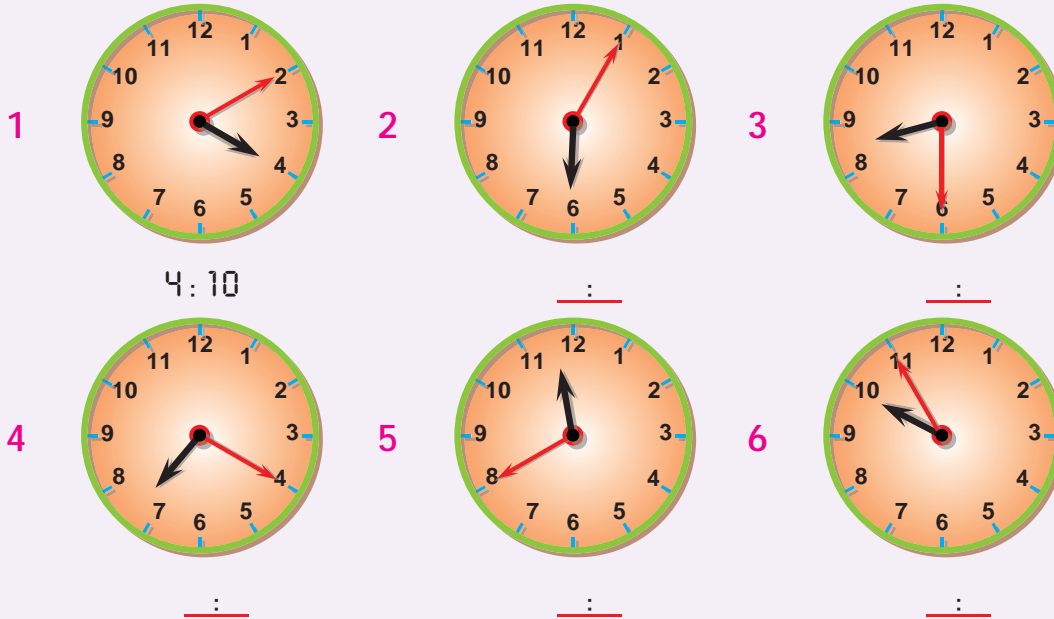
Xiyyi daqiiqaa lakkaa'u 12 irraa ka'ee yoo 1 irra ga'e, daqiiqaa shan adeema. Haalumaa wal fakkaatuun, sochii xiyya daqiiqaa lakkaa'u, daqiiqaa shan shaniin lakkaa'uun sa'aatii himuun ni danda'ama.

Danaan kun sa'aatii 1fi daqiiqaa 25 agarsiisa. Innis yommuu barreeffamu 1:25 ta'a.

Gilgaala - 1

Sa'aatiin meeqa?

Gocha 1

Sa'aatii dhaaba manaarraa erga ilaalanii booda, Magartuun sa'aatii 10 : 40 ta'uu himte. Galgaloon ammoo sa'aatii kudha tokko ta'uuf daqiiqaa digdama hanqata jedhe. Akkaataan ijoolleen lamaan kun sa'aatii itti dubbisan garaa garummaa qabaa? Irratti mari'adhaa.

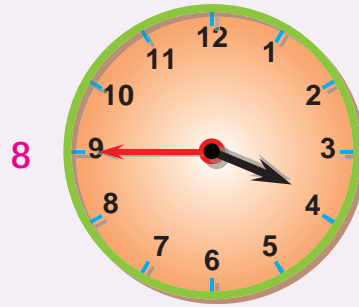
Gilgaala - 2

Sa'aatii armaan gaditti kenname karaa lamaan ibsi.

- 1 3 : 45 sa'aatii 3fi daqiiqaa 45 ykn sa'aatii 4f kurmaana hanqata.
- 2 4 : 50 Sa'aatii---- fi daqiiqaa --- ykn sa'aatii ----- ta'uuf _____
- 3 6 : 30
- 4 12 : 55
- 5 7 : 40
- 6 8 : 35

Sa'aatiin meeqadha?

: _____

: _____

: _____

: _____

: _____

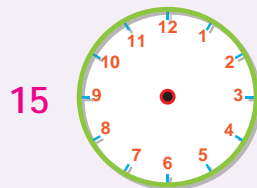
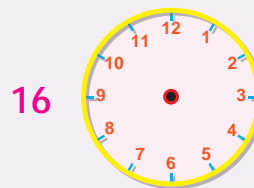
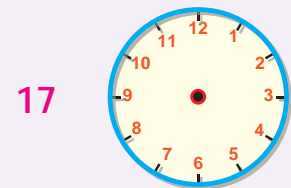

: _____

: _____

Fakkiilee sa'atii kennamanii barrulee keerratti fakkeessuun sa'aatii sirriitti (haala sirrii ta'een) agarsiisi.

9:252:357:053:10**8.2 SA'AATII FI DAQIIQAA**

- 1 Xiyyi sa'aatii lakkaa'u 12 irraa ka'ee 1 irra yoo ga'e sa'aatii meeqa darbeera jenna?
- 2 Xiyyi daqiiqaa lakkaa'uu 12 irraa ka'ee 1 irra yoo ga'e daqiiqaa meeqa darbeera jenna?
- 3 Xiyyi sa'aatii lakkaa'u 12 irraa ka'ee 1 irra yoo ga'e inni daqiiqaa lakkaa'u daqiiqaa meeqa adeeme?

Hubadhu

Hariiroon sa'aatii fi daqiiqaa akka armaan gadii ta'a.

Sa'aatiin 1 = Daqiiqaa 60

☞ Sa'aatii daqiiqaatti jijjiruudhaaf, sa'aatii kenname 60n baay'isi.

Fakkeenya

Sa'aatiin 2 = Daqiiqaa _____ dha

$$2 \times 60 = \text{Daqiiqaa } 120$$

Kanaafuu sa'aatiin 2 daqiiqaa = 120

Gocha 2

Saanduqa kana guutaa.

Sa'aatii	1	2		4	5
Daqiiqaa	60		150		

Gilgaala - 3

- wayitiin barumsaa inni ganamaa gara sa'aatii 4 fudhata. Inni sa'aa boodaammoo gara sa'aatii 2 fudhata. Guyyaan barnootaa tokko akka walii galaatti gara sa'aatii meeqaa fixa (fudhata)?
- Mul'ataan hojii manaa barnoota herregaa hojjechuuf daqiiqaa 25 itti fudhata. Akkasumas hojii manaa saayinsii hojjechuuf daqiiqaa 15 yoo itti fudhate hojii manaa isaa hojjetee fixuuf daqiiqaa meeqa itti fudhata?
- Tolaan guyyaatti sa'aatii 8 mana barumsaatti yoo dabarsee fi achii galeemmoo sa'aatii 2 qayyabannaarratti yoo dabarse, guyyaa keessatti sa'aatiin inni barumsaa fi qayyabannaa irratti dabarse meeqa ta'a?
- Galatoon qormaata isaa hojjetee fixuuf daqiiqaa 38 itti fudhate. Robeeraatti immoo daqiiqaa 45 fudhate. Galatoon daqiiqaa meeqaan Roobeeraa dursee fixe?

8.3 GUYYAA, TORBAN, JI'AA FI WAGGAA

Gocha 3

Guutaan har'a wagga 1^{ffaa} guyyaa dhaloota isaa kabajata.

- a Guutaan erga dhalatee ji'a meeqa?
- b Guutaan erga dhalatee torbaan meeqa?

Hariiroon yuuniitoota safara yeroo akka armaan gadiitti ibsamee jira.

Sa'aatiin 1 = Daqiiqaa 60

Jiini 1 = Guyyoota 30

Guyyaan 1 = sa'aatii 24

Waggaan 1 = Torbaan 52

Torbaan 1 = Guyyoota 7

Waggaan 1 = Ji'oota 12

Gilgaala - 4

- 1 Jiituu fi hiriyyoottan ishee sa'aatii 1 taphachaa turan. Jiituunfaa daqiiqaa meeqa taphachaa turan?
- 2 Daraartuun torban lamaaf akkoo ishee gaaffachuu gara magaalaa Moojoo deemtee achitti dabarsite. Daraartuun guyyaa meeqa Moojoon turte?
- 3 Waggaa tokko keessatti wayitiin barnootaa gara ji'a 10 ti. wayitiin barnootaa waggaa gara torbaan meeqaa ta'a?
- 4 Ji'oonni Adooleessaa fi Hagayyaa barattootaaf yeroo boqonnaati. Yeroon boqonnaa kun guyyaa meeqa ta'a?

5 *Walitti Firoomsi*

A.

B.

1 Torban 52	a Guyyaa 1
2 Sa'aatii 24	b Ji'a 1
3 Guyyoota 30	c Sa'aatii 24
4 Guyyaa 1	d Waggaa 1
5 Ji'oota 12	

Dabalata

Guyyaan sabaa fi sab-lammootaa erga kabajamee torbaan afurtamni darbeera. Guyyaan kun erga kabajamee waggaa guutuuf torbaan meeqatu hafa?

8.4 KAALANDARII SALPHAA

Gocha 4

Kaalandarii kana ilaalaa

Waxabajjii 2003						
Dilbata	Wiixata	Kibixata	Roobii	Kamisa	Jimaata	Sanbata
			1	2	3	4
5	6	5	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

- 1 Guyyoonni torbaan keessa jiran eenyu fa'ii?
- 2 Waggaa tokko keessa ji'ootaa fi torbaan meeqatu jira?
- 3 Kalandariin kenname kan ji'a kamii agarsiisa?
- 4 Akka kalaandarii kennameetti Waxabajjiin 5 bara 2003 guyyaa kam irra oola?

Guyyoota yommuu barreessinu, akkaataa kanaan gabaabsinee barreessuu ni dandeenya.

Guyyaa/Ji'a/Bara

Fakkeenya

Waxabajjii 5 bara 2003 yommuu barreessinu

5/10/2003 ta'a. (A.L.H. tti Waxabajjiin ji'a kurnaffaa ta'uu isaa hubadhu!)

Gocha 5

Kalandarii barsiisaan keessan fidanii gara kutaa dhufan gargaaramuun gaaffilee armaan gadii deebisaa.(Gareedhaan):

- 1 Har'a guyyaan meeqa? Kalandariirra barbaadaatii deebisaa.
- 2 Guyyaan dhaloota keessanii guyyaa kam irra akka oolu agarsiisaa.
- 3 Guyyaa dhaloota keessanii gabaabinaan barreessaa.
- 4 Kalandarii isin harka jiru gargaaramaati Fulbaanni 1 guyyaa torbaan kamiirra akka oole barreessaa.
- 5 Akka kalandarii isin bira jiruutti Waxabajjiin 30 guyyaa kamirra oola?

Dabalata

Kalandarii irratti guyyaan itti ayyaanni amantii adda addaa fi kan guutummaa biyyooleessaa kabajaman agarsiifamaniiru. Kana keessaa guyyaa ayyaanni injifannoo Aduwaa fi Meeyii Deeyiin (Guyyaa hojjetoota Addunyaa) itti kabajamu barbaadaa. Guyyaa torbaanii keessaa isa kamiirra oolu?